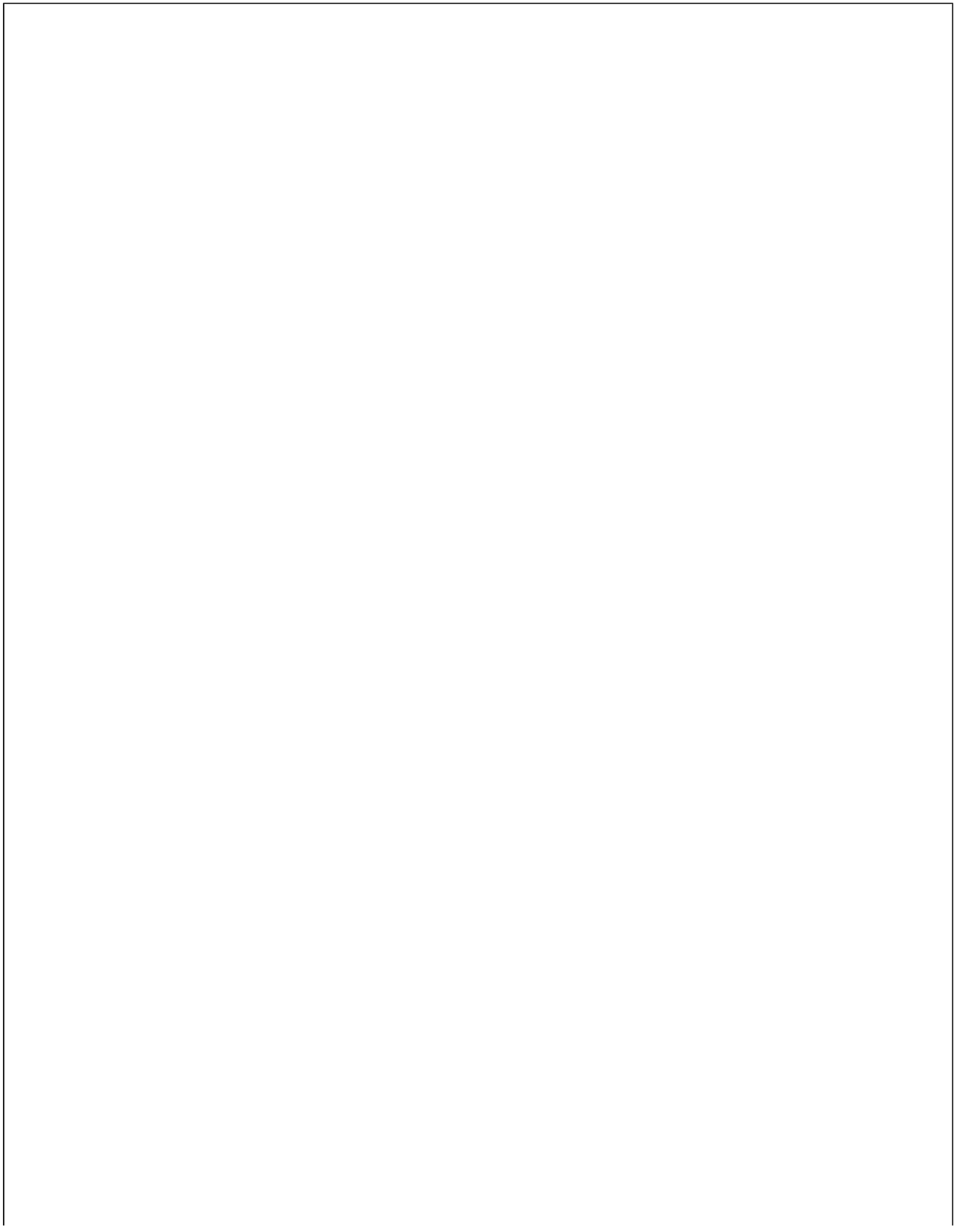
Wykład „Polskie drogi do niepodległości 1914–1918” – Katowice, 12 listopada 2026

13.11.2026

Następny

Powrót

12 listopada 2026 r. w I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Katowicach odbył się wykład „Polskie drogi do niepodległości 1914–1918”. Wygłosił go Ryszard Mozgol, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach. Prelegent przedstawił młodzieży proces odzyskiwania przez Polskę niepodległości oraz okoliczności, w których jesienią 1918 r. zaczęły powstawać instytucje odrodzonego państwa.

Po wykładzie odbyła się sesja pytań i odpowiedzi, podczas której uczniowie mogli wrócić do poruszonych wątków i rozwinąć je w rozmowie z prelegentem.

Wybuch I wojny światowej zmienił położenie sprawy polskiej. Rosja znalazła się w obozie ententy, a Niemcy i Austro-Węgry walczyły po stronie państw centralnych. Polskie środowiska polityczne różniły się w ocenie tego, jak wykorzystać konflikt między zaborcami. Z inicjatywą wojskową Józefa Piłsudskiego wiązały się wymarsz Pierwszej Kompanii Kadrowej i późniejsza działalność w Legionach Polskich. Na arenie międzynarodowej o poparcie dla odbudowy państwa polskiego zabiegał Roman Dmowski, stojący na czele Komitetu Narodowego Polskiego, który działał w Paryżu. We Francji powstała również Armia Polska, której dowództwo w 1918 r. objął gen. Józef Haller.

Jesienią 1918 r., wraz z klęską państw centralnych, Polacy przejmowali władzę na ziemiach polskich. W październiku w Krakowie powstała Polska Komisja Likwidacyjna. 11 listopada w Warszawie Rada Regencyjna przekazała Józefowi Piłsudskiemu władzę wojskową, a kilka dni później powołano rząd Jędrzeja Moraczewskiego. Wśród zadań odradzającego się państwa znalazły się organizacja administracji i wojska oraz stopniowe scalanie ziem, które przez dziesięciolecia podlegały różnym systemom prawnym i administracyjnym.